

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

chasnykh umovakh vedennia boiovykh dii [Essence, structure and management readiness of the future officers of the Armed Forces of Ukraine in the modern minds of combat operations]. *Bulletin of the Kyiv National University named after Taras Shevchenko. Viyskovo-special sciences*. Vol. 3. pp. 11–14. [in Ukrainian].

9. Zakon Ukrainy vid 13.03.2014 roku № 876-VII “Pro Natsionalnu hvardiiu Ukrainy” [About the National Guard of Ukraine: Law of Ukraine dated March 13, 2014 No. 876-VII]. Available at: <http://surl.li/sjrq> [in Ukrainian].

10. Medvid, M., Chernichenko, I., Medvid, Yu. & Demianyshyn, V. (2020). Implementatsiia postanovy KMU vid 21.08.2019 r. No 800 “Deiaki pytannia pidvyshchennia kvali-

fikatsii...” v protsesi stanovlennia vykladacha-pochatkivtsia vyshchoho viiskovoho navchalnoho zakladu [Implementation of the resolution of the CMU dated August 21, 2019 No. 800 “Some issues of professional development...” in the process of becoming a novice teacher of a higher military educational institution]. *Youth & market*. No. 1 (180). pp. 6–11. [in Ukrainian].

11. U Kyivskomu instytuti Natsionalnoi hvardii Ukrainy vidbulasia dovhoochikuvana zustrich vypusknnykiv [The Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine has received a long-term graduate student]. *Website for the Kiev Institute of the National Guard of Ukraine*. Available at: <http://surl.li/eiyun> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 31.05.2023

УДК 373.5.091:004]:37.014.3

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287930>

Сергій Поляков, вчитель трудового навчання та технологій
Лицею № 32 “Європейський” Полтавської міської ради

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

Розглянуто впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес як ефективний засіб формування графічної компетентності учнів у новій українській школі. Проаналізовано роль і вплив комп'ютерних технологій, таких як графічні редактори, дизайнерські програми, віртуальна та доповнена реальність, мультимедійні засоби, на розвиток творчості, естетичного сприйняття і критичного мислення учнів. Зазначено важливість впровадження методик та практик комп'ютерних технологій у навчальний процес, таких як інтерактивні заняття, використання AR і онлайн-курсів, що, зі свого боку, забезпечують більш інтерактивний та захопливий процес навчання, тим самим сприяючи ефективному формуванню графічної компетентності учнів. Зроблено висновок про позитивний вплив комп'ютерних технологій на розвиток графічної компетентності учнів та окреслено перспективи подальших досліджень у цій області, таких як ефективність використання технологій у різних вікових групах учнів, вплив на інші аспекти освіти та роль вчителя у процесі впровадження комп'ютерних технологій.

Ключові слова: комп'ютерні технології; графічна компетентність; нова українська школа; графічні редактори; дизайнерські програми; віртуальна реальність; доповнена реальність; мультимедійні засоби.

Літ. 9.

Serhiy Polyakov, Teacher of Labor Training and Technologies
Lyceum No. 32 “European” of the Poltava City Council

COMPUTER TECHNOLOGIES AS A MEANS OF FORMING THE GRAPHIC COMPETENCE OF STUDENTS IN THE NEW UKRAINIAN SCHOOL

The introduction of computer technologies into the educational process is considered as an effective means of forming the graphic competence of students in a new Ukrainian school. The role and influence of computer technologies, such as graphic editors, design programs, virtual and augmented reality, multimedia tools, on the development of creativity, aesthetic perception and critical thinking of students is analyzed. The importance of introducing methods and practices of computer technologies into the educational process, such as interactive classes, the use of AR and online courses, which in turn provide a more interactive and exciting learning process, thereby contributing to the effective formation of the students' graphic competence, is noted.

In conclusion, the integration of computer technologies into the educational process ensures the successful development of the students' graphic competence and ensures their readiness for creative and professional activities.

Despite the successes achieved in the use of computer technologies for the formation of the students' graphic competence, there are several aspects that deserve further research: the effectiveness of the use of computer technologies in different age groups of students (it is important to investigate how different age groups react to the introduction of technologies and how it affects the development of their graphic competence); the role of the teacher in the process of implementing computer technologies (the study of the role of the teacher and his preparation for the use of these technologies can help improve the effectiveness of learning and the development of graphic competence of students). The study of these aspects will help to improve the method of introducing computer technologies into the educational process and contributes to the development of graphic competence of students in the new Ukrainian school.

Keywords: computer technologies; graphic competence; new Ukrainian school; graphic editors; design programs; virtual reality; augmented reality; multimedia tools.

Постановка проблеми. У контексті Концепції “Нова українська школа” [4], чітко акцентується на необхідності створення сприятливих умов для розвитку творчості й інноваційних здібностей учнів початкової школи. Це визначає важливість пошуку та впровадження ефективних форм, методів і засобів, що сприяють розвитку творчих здібностей учнів, підвищують якість освіти.

Сучасне покоління учнів зазнає впливу бурхливого розвитку комп'ютерних технологій, що вносить істотні зміни у сприйняття світу та підходи до навчання. Відтак, інтеграція комп'ютерних технологій в освітній процес стає важливим кроком для педагогів, які працюють з учнями. Успішна робота з сучасним поколінням вимагає від педагогів оволодіння сучасними освітніми технологіями, включаючи комп'ютерні, адже їх застосування у навчальному процесі допомагає підвищити зацікавленість учнів до навчання, стимулює творчу активність, сприяє розвитку графічної компетентності, що є важливим аспектом у формуванні учнівських навичок та здібностей. Такий підхід відповідає сучасним вимогам світу та сприяє підвищенню якості освіти в новій українській школі. Впровадження комп'ютерних технологій як засобу формування графічної компетентності учнів може стати ключовим фактором у розвитку особистісних якостей та успішній підготовці молодого покоління до викликів сучасного світу [3].

Відповідно до концепції “Нової української школи”, освітня система переходить до компетентнісного підходу, спрямованого на практичне використання набутих знань та умінь у розв'язанні сучасних завдань. Комп'ютерні технології відіграють важливу роль у формуванні графічної компетентності учнів у новій українській школі, а їх використання дає змогу створювати сприятливі умови для розвитку творчих здібностей, підготувати молоде покоління до викликів сьогодення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Один із ключових аспектів сучасної освіти полягає в ефективному використанні комп'ютерних технологій для формування графічної компетентності учнів на етапі початкової школи. Дослідники (М. Жалдак, В. Варченко, Н. Макарова) звертали увагу на особливості застосування інформаційно-комп'ютерних технологій на уроках. Психолого-педагогічні аспекти розвитку творчої особистості були досліджені Л. Виготським, О. Леонтьєвим, Б. Ананьєвим, І. Бехом, С. Сисоевою, В. Моляко, В. Рибалкою, С. Рубінштейном та іншими. Вітчизняні вчені зосереджувалися на різних аспектах творчих здібностей, вивчали природу, компоненти, критерії, показники розвитку, методи та прийоми формування творчих здібностей. Зокрема, особливості розвитку творчих здібностей молодших школярів роз-

глядалися в дослідженнях Є. Борисова, І. Бужина, Н. Георгян, К. Горбунової, Н. Гурець, В. Давидова, А. Денесюка, Г. Костюка, В. Крутецького, Л. Кузнецової, В. Сухомлинського. Усі ці наукові підходи та висновки можуть сприяти розробці ефективних стратегій використання комп'ютерних технологій для розвитку графічної компетентності учнів у новій українській школі.

Мета й завдання статті. Мета пропонованої статті полягає у вивченні й аналізі ролі комп'ютерних технологій як ефективного інструмента для формування графічної компетентності учнів у контексті нової української школи. Досліджуються особливості застосування інформаційно-комп'ютерних технологій у навчальному процесі з метою підвищення якості графічної компетентності учнів. З метою досягнення цієї мети ставляться такі завдання: аналіз літературних джерел, наукових досліджень та педагогічних практик, що стосуються використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі з акцентом на графічну компетентність учнів; вивчення теоретичних основ та психолого-педагогічних аспектів формування графічних навичок і здібностей учнів через інтеграцію комп'ютерних технологій у навчальний процес; аналіз інноваційних підходів до використання комп'ютерних програм та мультимедійних інструментів для стимулювання і розвитку графічної компетентності учнів.

Результати дослідження. Відповідно до концепції Нової української школи, освітня система поступово переходить на компетентнісний підхід, що є ключовим для забезпечення високої якості освіти. Цей підхід надає інструменти для впровадження компетентнісного підходу у навчальні програми. Компетентнісний підхід сприяє зв'язку між шкільною освітою та реальним життям, а також враховує потреби людини у сучасному світі. Під компетентністю розуміється поєднання знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей та особистих якостей, що дозволяє особі успішно функціонувати у нових і непередбачуваних умовах.

Згідно зі “Рекомендацією Європарламенту та Ради Європи від 18 грудня 2006 р. щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя”, ключові компетентності – це навички, яких кожна людина потребує для особистої реалізації, розвитку, вияву активної громадянської позиції, соціального залучення й успішного працевлаштування. Вони відіграють важливу роль у забезпеченні успіху молоді в сучасному суспільстві знань.

Отже, комп'ютерні технології в новій українській школі стають необхідним інструментом для формування графічної компетентності учнів, допомагаючи їм розвивати ключові компетентності, необхідні для успішного функціонування у сучасному світі. У сучасній українській школі компетентність стає новою одиницею виміру освіченості

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

учнів, надаючи особливу увагу результатам навчання, а саме здатності діяти в різноманітних ситуаціях.

“Великий тлумачний словник сучасної української мови” подає такі визначення компетентності: “Компетентний” – це той, хто має достатні знання в певній галузі, добре обізнаний, компетентний, знаток. “Компетенція” – це добра обізнаність у якій-небудь сфері або сфера повноважень певної організації, установи або особи. Таким чином, у зв'язку зі змінами в освітній системі, компетентнісний підхід стає ключовим для розвитку графічної компетентності учнів. Використання комп'ютерних технологій допомагає формувати не лише знання та уміння, але й забезпечує їх здатність успішно впроваджувати отримані знання у практичних ситуаціях. Комп'ютерні технології стають інструментом для розвитку ключових компетентностей учнів, зокрема їх здатності до творчої та самостійної роботи з графічним контентом, що забезпечує їхню готовність до успішного функціонування у сучасному світі з розширеними вимогами до графічних знань та навичок [1, 443].

Дослідження Т. Зенченко узагальнює поняття “компетентнісний підхід” у шкільному навчанні, визначаючи його як інноваційний засіб модернізації освіти. Цей підхід ставить за мету забезпечення якісної освіти для кожного учня, не тільки загальної для системи.

Компетентнісна освіта переосмислює традиційну парадигму навчання, де акцент робиться на системі теоретичних знань та практичних умінь учня. Замість цього головним стає його здатність діяти, застосовуючи отримані знання у різних контекстах. Такий підхід веде до осучаснення всіх елементів

навчального процесу: від визначення його мети та змісту до спрямованості вчителя й учнів на досягнення конкретних результатів. Таким чином, комп'ютерні технології, в рамках компетентнісного підходу, стають важливим інструментом для формування графічної компетентності учнів у сучасній українській школі. Вони допомагають створити сприятливі умови для розвитку творчого мислення та практичного застосування графічних знань у реальних завданнях [2, 9].

Упровадження комп'ютерних технологій, у навчальний процес стає одним із ключових шляхів оновлення української школи та формування графічної компетентності учнів, допомагає зробити навчання більш захопливим і ефективним, розширює можливості учнів у вивченні графічних знань та навичок. Завдяки комп'ютерам та програмному забезпеченню учні можуть створювати графічні проєкти, віртуальні моделі та інші креативні вироби. Це дає їм можливість не лише розвивати свою творчість та графічне мистецтво, але й отримувати практичний досвід у використанні сучасних інструментів для реалізації своїх ідей. Такий підхід до навчання графічної компетентності сприяє розвитку креативних здібностей учнів та готує їх до успішного функціонування у сучасному світі з високими вимогами до графічних знань та навичок [5, 117].

У таблиці 1 представлена інформація про різні галузі освіти та компетентності, які формуються учнями з використанням інформаційно-цифрових технологій. Кожна галузь освіти має унікальні характеристики та завдання, але інформаційно-цифрова компетентність стає невід'ємною частиною розвитку учнів у всіх навчальних дисциплінах. Зо-

Таблиця 1

Інформаційно-цифрова компетентність у різних освітніх галузях

Галузь освіти	Інформаційно-цифрова компетентність	Навчальні ресурси
Мовно-літературна	Створювати ілюстрації, логотипи, пости та інші графічні роботи.	Дописи в соціальних мережах, медіатексти.
Іншомовна	Створення мультимедійних презентацій та блогів на іноземній мові.	Використання доповненої реальності, програмних засобів.
Математична	Візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою ПЗ.	Використання графічних редакторів, доповненої реальності.
Природнича	Комп'ютерні експерименти на основі інформаційних моделей.	Використання доповненої реальності, мультимедійних засобів.
Технологічна	Робота з цифровими пристроями, створення презентаційних матеріалів.	Використання графічних редакторів, медіатексти.
Інформатична	Використання ПЗ для створення інформаційних продуктів.	Пошук та оцінювання інформаційних ресурсів за допомогою ПЗ.
Соціальна	Створення мультимедійних презентацій на соціальні теми.	Медіатексти, використання ПЗ для створення інформаційних продуктів.
Мистецька	Використання графічних та музичних комп'ютерних редакторів.	Інтернет-ресурси, навчальні комп'ютерні ігри.

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

крема, таблиця демонструє, як інформаційно-цифрова компетентність знаходить застосування у різних галузях навчання, допомагаючи учням стати більш компетентними та впевненими в сучасному інформаційному світі.

Таблиця відображає, як комп'ютерні технології впливають на формування графічної компетентності учнів у сучасній українській школі. Компетентності, представлені у ній, вказують на роль інформаційно-комунікаційних технологій у розвитку навичок з аналізу, творчої роботи з графічним контентом та ефективної комунікації. Учні, володіючи інформаційно-цифровою компетентністю, можуть створювати графічні об'єкти, використовувати різні програми для презентацій та досліджень, аналізувати медіатексти і розпізнавати маніпулятивні технології. За допомогою цифрових пристроїв, вони можуть здійснювати візуалізацію даних, побудову графіків, діаграм та експериментів, що сприяє поглибленню розуміння математичних і природничих наук. Такий підхід до навчання дає змогу учням не лише засвоювати теоретичні знання, але й активно застосовувати їх у практичних завданнях. Використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі допомагає розвивати творчість, критичне мислення та інформаційну грамотність учнів, що є важливими компонентами графічної компетентності.

У сучасних умовах, зростання важливості комп'ютерних технологій в освіті – неспростовне. Вони впливають на різні аспекти навчального процесу, зокрема на розвиток графічної компетентності учнів у новій українській школі. Комп'ютерні технології відкривають безліч можливостей для створення, обробки та вивчення графічних елементів. Щодо викладачів, вони мають доступ до різноманітних педагогічних технологій, що дає їм змогу більш індивідуалізовано підходити до кожного учня і створювати цікаве і стимулююче навчальне середовище. Використання сучасних інформаційних засобів та сервісів допомагає забезпечити ефективне засвоєння матеріалу, розвивати творчі здібності та підвищувати якість освіти.

У сучасній українській школі комп'ютерні технології знаходять все більше застосувань у формуванні графічної компетентності учнів. Вчителі активно впроваджують сучасні Інтернет-сервіси, що дають можливість створювати інтерактивні матеріали для уроків. Один із таких корисних інструментів – LearningApps, за допомогою якого вчителі можуть створювати різноманітні завдання, адаптовані до потреб навчального процесу. Використання таких інтерактивних матеріалів стимулює творчий підхід до навчання, розвиває уміння аналізувати і критично мислити.

Завдяки впровадженню комп'ютерних технологій на уроках при формуванні графічної компетентності, учні мають можливість ефективно опанувати

навички, що є важливими у сучасному цифровому світі. Інтерактивні матеріали створюють можливість для того, щоб навчатися наочно, цікаво, залучати до процесу навчання усіх учнів. Упровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес – це важливий крок у розвитку сучасної української школи, що допомагає підготувати молоде покоління до життя в умовах постійної технологічної зміни, та підвищує якість освіти.

Упровадження комп'ютерних технологій в новій українській школі відкриває широкі можливості для формування графічної компетентності учнів. Інформаційно-цифрова грамотність стає важливим аспектом освіти в епоху технологічного прогресу. Інтеграція комп'ютерних технологій у навчальний процес допомагає учням впевнено і критично використовувати інструменти графічного дизайну, відеомонтажу, аудіо- та візуальних редакторів. Широкий спектр інтернет-сервісів і програм уможливило створення динамічних презентацій, інтерактивних вебсторінок, графічних творів та мультимедійних проєктів. Учні з легкістю створюють власні мультимедійні роботи, де використовують зображення, відео, звук і текст. Вони розвивають творчі навички, виражають свої ідеї та думки через графічні засоби, вчать ефективно комунікувати у мові медіа [7]. Такий підхід до навчання не тільки сприяє розвитку графічної компетентності, але і формує важливі навички інформаційно-комунікаційного мислення. Учні стають здатними критично оцінювати інформацію, вибирати й обробляти віртуальні ресурси, використовуючи їх для досягнення своїх навчальних та творчих цілей.

Комп'ютерні технології стають справжнім помічником у підготовці учнів до життя в сучасному інформаційному суспільстві, де графічна компетентність і навички роботи з цифровими медіа відіграють важливу роль у професійному й особистому розвитку [6, 4].

Українські школи активно використовують комп'ютерні технології для розвитку графічної компетентності учнів. Вони стали необхідною складовою навчального процесу, забезпечуючи підвищення якості освіти та формування ключових компетентностей. Використання комп'ютерних технологій в навчанні графічним навичкам забезпечує учням багато переваг. Це дає їм змогу ефективно взаємодіяти з інформацією та матеріалами, розширює можливості творчого вираження і самовираження. Графічні редактори та інтерактивні платформи надають зручний та доступний інструментарій для розвитку графічних навичок.

Комп'ютерні технології уможливають створення інтерактивних навчальних матеріалів, які стимулюють більш активне залучення учнів до навчального процесу, а також сприяють розвитку цифрової грамотності, що стає необхідним умінням у сучасно-

му цифровому світі. Графічні завдання і онлайн-ігри слугують поглибленню знань, розвитку критичного й творчого мислення. Учні навчаються ефективно використовувати програмні засоби, створювати графічні роботи та редагувати зображення.

Сучасні графічні редактори, мультимедійні програми, текстові редактори та педагогічні програми надають багатий арсенал засобів для графічної формалізації й естетичної виразності. Вони дають змогу створювати як елементарні, так і складні геометричні фігури у векторному й растровому форматі. Учні можуть коригувати лінії, точки, застосовувати різні заливки, змінювати кольори, яскравість і прозорість зображень. Також доступні різноманітні дизайни шрифтів та графічні шаблони, що надає можливість експериментувати з компоюванням, масштабуванням, тіннями та розташуванням елементів. Завдяки використанню комп'ютерних технологій в навчанні, учні отримують можливість розвивати графічні навички, творчо виражатися та реалізовувати свої ідеї. Цей підхід сприяє формуванню графічної компетентності, що стає важливим елементом їх освіти та підготовки до сучасного цифрового світу [9, 838].

У контексті нової української школи, комп'ютерні технології займають важливе місце у формуванні графічної компетентності учнів. Оновлена навчальна програма з трудового навчання для 5–9-х класів ставить за мету залучення учнів до проектної діяльності, що сприяє розвитку та навчанню, а також формуванню здатності до самоосвіти й опанування сучасними технологіями. Важливими аспектами розвитку творчої особистості учня є формування базових компетентностей, зокрема графічної. Графічно-компетентний учень вміє читати та створювати різноманітні графічні зображення, використовувати різні креслярські інструменти, знає, як оптимально оформлювати записи. Він також має навички моделювання й конструювання графічних ситуацій, вміє працювати з графічними об'єктами на комп'ютері. Для досягнення такого рівня графічної компетентності, необхідно використовувати на уроках трудового навчання сучасні комп'ютерні технології, адже це допомагає підвищити інтенсивність та ефективність навчання, створює умови для самоосвіти і дистанційної освіти. Також використання комп'ютерних технологій допомагає розв'язати проблему доступу до різноманітної інформації. Застосування комп'ютерних технологій у навчанні дає змогу реалізовувати індивідуальний підхід до учнів, враховуючи їхню швидкість і якість засвоєння навчального матеріалу. Таким чином, використання комп'ютерних технологій є важливим інструментом для формування графічної компетентності учнів у новій українській школі.

Комп'ютерні технології мають значний вплив на розвиток графічної компетентності учнів, адже відкривають нові можливості для навчання та прак-

тичного використання графічних навичок. Основні аспекти, які впливають на розвиток графічної компетентності, включають:

1. Зручність та доступність: комп'ютерні технології дають учням можливість зручно працювати з графічними програмами та редакторами, що сприяє легкості в навчанні і виконанні графічних завдань.

2. Інтерактивність: мультимедійні засоби та інтерактивні платформи допомагають створювати візуально привабливий контент і взаємодію з графічними елементами, що стимулює інтерес і творчість учнів.

3. Ефективне навчання: використання комп'ютерних технологій дає змогу персоналізувати процес навчання, надавати зворотний зв'язок та коригувати графічні навички учнів для їх подальшого розвитку.

4. Творча самореалізація: комп'ютерні технології надають учням можливість втілювати свої творчі ідеї у графічних проєктах, що підвищує їх самооцінку та сприяє самовдосконаленню.

5. Можливості моделювання: графічні редактори й програми дозволяють створювати візуалізації і моделі, що допомагають зрозуміти геометрію та просторові взаємозв'язки.

6. Застосування в різних сферах: графічна компетентність, отримана за допомогою комп'ютерних технологій, може знайти застосування у багатьох сферах життя, включаючи дизайн, медіа, рекламу, архітектуру та інші.

У сучасному світі комп'ютерні технології вже давно стали необхідним і невід'ємним елементом освіти. Вони не тільки полегшують процес навчання, але й активно сприяють розвитку різних компетентностей учнів. Одним із важливих аспектів є формування графічної компетентності – вміння використовувати графічні засоби для вираження своїх ідей та творчого самовираження. *Графічні редактори та дизайнерські програми* є одними з найпоширеніших комп'ютерних технологій для формування графічної компетентності учнів. Вони надають можливість створювати, редагувати й обробляти зображення та графічні елементи. Учні можуть творчо виражати свої ідеї, створюючи ілюстрації, логотипи, постери, афіші, інші графічні роботи. Використання графічних редакторів розвиває творчість, естетичний смак та навички роботи з інструментами дизайну. *Віртуальна реальність (VR)* та *доповнена реальність (AR)* – це інноваційні технології, які можуть значно збагачувати навчальний процес з графічної точки зору. За допомогою VR учні можуть зануритись у віртуальні графічні середовища та взаємодіяти з ними, що допомагає розширити їхню здатність сприймати та відтворювати просторові форми. Натомість AR уможливорює поєднання реального світу із віртуальними графічними елементами, що забезпечує інтерактивний та захопливий процес

КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГРАФІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

навчання. *Мультимедійні засоби* включають у себе відео, аудіо, графіку, анімацію та інші формати, що можуть бути успішно використані для формування графічної компетентності учнів. Застосування мультимедійних матеріалів збагачує процес навчання, допомагає краще усвідомлювати графічні концепції, впливає на створення яскравих і наочних презентацій та проєктів [8].

Усі ці комп'ютерні технології можуть використовуватись у шкільному навчанні з метою розвитку графічної компетентності учнів, і це сприятиме підвищенню інтересу та мотивації учнів до навчання, а також розвитку творчості, естетичного сприйняття, критичного мислення та навичок роботи із сучасними графічними інструментами.

Один із ефективних методів впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес – проведення інтерактивних занять з використанням графічних програм. Під час таких занять учні мають можливість практично використовувати графічні редактори та дизайнерські програми для створення своїх проєктів та ідей. Викладачі можуть взаємодіяти з ними, давати поради та вказівки, що сприяє активному залученню учнів до навчального процесу.

Упровадження комп'ютерних технологій за допомогою зазначених методів та практик допомагає створити стимульне та захопливе навчання, що сприяє розвитку графічної компетентності учнів у новій українській школі.

Використання інформаційно-комунікаційних технологій для формування графічної компетентності учнів у новій українській школі базується на наукових підходах та дослідженнях у галузі освіти. Методи і практики впровадження комп'ютерних технологій, такі як інтерактивні заняття та онлайн-курси, підвищують ефективність формування графічної компетентності учнів. Використання доповненої реальності дає змогу поєднати реальний світ із віртуальними графічними елементами, забезпечуючи захопливий та інтерактивний процес навчання. Все це вказує на важливість впровадження комп'ютерних технологій у новій українській школі для формування графічної компетентності учнів. Використання цих технологій допомагає учням розвивати ключові навички, необхідні у сучасному цифровому суспільстві, та готує їх до викликів майбутнього. Підсумково, інтеграція комп'ютерних технологій в навчальний процес забезпечує успішний розвиток графічної компетентності учнів та забезпечує їхню готовність до творчої та професійної діяльності.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Загальний підсумок статті вказує на важливість впровадження комп'ютерних технологій у новій українській школі для формування графічної компетентності учнів. Використання цих технологій допомагає школярам розвивати ключові навички, необхідні у сучасному цифровому суспільстві та

готує їх до викликів майбутнього. Отже, інтеграція комп'ютерних технологій в навчальний процес забезпечує успішний розвиток графічної компетентності учнів і забезпечує їхню готовність до творчої та професійної діяльності.

Незважаючи на досягнуті успіхи у використанні комп'ютерних технологій для формування графічної компетентності учнів, є кілька аспектів, які заслуговують на подальше дослідження: ефективність використання комп'ютерних технологій в різних вікових групах учнів (важливо дослідити, як різні вікові групи реагують на впровадження технологій і як воно впливає на розвиток їх графічної компетентності); роль вчителя у процесі впровадження комп'ютерних технологій (вивчення ролі вчителя та його підготовки до використання цих технологій може допомогти підвищити ефективність навчання та розвиток графічної компетентності учнів). Дослідження цих аспектів допоможе поліпшити методику впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес та сприятиме розвитку графічної компетентності учнів у новій українській школі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і головн. ред. В.Т. Бусел. Київ, Ірпінь : ВТФ “Перун”, 2001. 1440 с.
2. Зенченко Т.Ф. Підготовка майбутніх учителів до вивчення прикметника у початкових класах на компетентнісних засадах : автореф. дис. ... канд. пед. н. : спец. 13.00.02 “Теорія та методика навчання (українська мова)”. Київ, 2016. 22 с.
3. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/ reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
4. Нова українська школа: основи Стандарту освіти. Львів, 2016. 64 с.
5. Олєфіренко Т.О. Графічна компетентність як складовий компонент всебічного розвитку особистості. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини* / гол. ред. Мартинюк М.Т. Умань : ПП Жовтий О.О., 2010. Ч. 3. С. 117–123.
6. Сидоренко В. Концепти Нової української школи: ключові компетентності, ціннісні орієнтири, освітні результати. Київ : Методист, 2018. С. 4–17.
7. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи : зб. тез доповідей учасників всеукр. наук.-практ. семінару (Київ, 12 березня 2019 р.) / за заг. ред., О.В. Овчарук. Київ : Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, 2019. 108 с.
8. Чубко О.П. Інноваційні технології навчання в контексті педагогічної підготовки майбутнього вчителя. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2013. Вип. 108.1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_1_108_37
9. Palamar B.I., Vaskivska H.O., Palamar S.P. Didactical determinants use of information and communication technology in process of training of future specialists. *Wiadomości Lekarskie*. Warszawa : Wydawnictwo Aluna, 2017. T. LXX. Nr 4. S. 838–842. (Scopus).

**ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ
У МАЙБУТНІХ МОЛОДШИХ ФАХОВИХ БАКАЛАВРІВ ЖУРНАЛІСТІВ У КОЛЕДЖАХ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ**

REFERENCES

1. Velykyi tumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainsoi movy (2001). [A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. (Ed.). V.T. Busel. Kyiv, Irpin. 1440 p. [in Ukrainian].
2. Zenchenko, T.F. (2016). Pidhotovka maibutnikh uchyteliv do vyvchennia prykmetyka u pochatkovykh klasakh na kompetentnisnykh zasadakh [Preparation of future teachers for the study of adjectives in primary grades on the basis of competence]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv, 22 p. [in Ukrainian].
3. Nova ukrainska shkola. Kontseptualni zasady reformuvannia serednoi shkoly [New Ukrainian school. Conceptual principles of secondary school reform]. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkol-a-compressed.pdf> [in Ukrainian].
4. Nova ukrainska shkola: osnovy Standartu osvity (2016). [The new Ukrainian school: the basics of the Standard of Education]. Lviv, 64 p. [in Ukrainian].
5. Olefirenko, T.O. (2010). Hrafichna kompetentnist yak skladovyi komponent vsebichnoho rozvytku osobystosti [Graphic competence as a constituent component of comprehensive personality development]. *Collection of scientific works of Uman Pavlo Tychyna State Pedagogical University*. (Ed.). Martyniuk, M.T. Uman. part. 3. pp. 117–123. [in Ukrainian].
6. Sydorenko, V. (2018). Kontsepty Novoi ukrainskoj shkoly: kliuchovi kompetentnosti, tsinnisni oriientyry, osvichni rezultaty [Concepts of the New Ukrainian School: key competencies, value orientations, educational results]. Kyiv, pp. 4–17. [in Ukrainian].
7. Tsyfrova kompetentnist suchasnoho vchytelia novoi ukrainskoj shkoly: zb. tez dopovidei uchasnykiv vseukr. nauk.-prakt. seminaru (Kyiv, 12 bereznia 2019 r.) [Digital competence of the modern teacher of the new Ukrainian school: a collection of theses of the reports of the participants of the all-Ukrainian scientific-practical seminar]. (Ed.). O.V. Ovcharuk. Kyiv, 108 p. [in Ukrainian].
8. Chubko, O.P. (2013). Innovatsiini tekhnologii navchannia v konteksti pedahohichnoi pidhotovky maibutnoho vchytelia [Innovative learning technologies in the context of pedagogical training of the future teacher]. *Bulletin of the Chernihiv National Pedagogical University*. Vol. 108.1. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_1_108_37 [in Ukrainian].
9. Palamar, B.I., Vaskivska, H.O. & Palamar, S.P. (2017). Didactical determinants use of information and communication technology in process of training of future specialists. *Wiadomości Lekarskie*. Warszawa: Wydawnictwo Aluna. T. LXX. Nr 4. pp. 838–842. (Scopus). [in English].

Стаття надійшла до редакції 12.06.2023

УДК 377:07-051]:005.336.5

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287897>

У Юеюань, аспірантка Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка

**ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ
У МАЙБУТНІХ МОЛОДШИХ ФАХОВИХ БАКАЛАВРІВ ЖУРНАЛІСТІВ У КОЛЕДЖАХ:
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ**

У статті розкрито можливості педагогічних інноваційних методів у процесі формування професійного іміджу у майбутніх молодших фахових бакалаврів журналістів у коледжах. Окреслено особливості професійного іміджу. Схарактеризовано структурні компоненти професійного іміджу: професійний і особистісний. Описані найбільш ефективні інтерактивні методи формування професійного іміджу журналіста – тренінги та ігри.

Ключові слова: професійний імідж; педагогічні інновації; журналіст; формування професійного іміджу; майбутні молодші бакалаври журналісти.

Лит. 13.

Wu Yueyuan, Postgraduate Student
Ternopil Volodymyr Hnatyuk National Pedagogical University

**PEDAGOGICAL INNOVATIONS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL IMAGE FORMATION
IN THE FUTURE JUNIOR PROFESSIONAL BACHELOR OF JOURNALISTS IN COLLEGES:
THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS**

The article reveals the possibilities of innovative pedagogical methods in the process of forming the professional image of future junior professional bachelors of journalists in colleges. The peculiarities of the professional image are outlined, which are determined by the need to combine personal and professional requirements for the journalist, since the personal image of a specialist must correlate with the professional standard. Attention is focused on the fact that the professional image of a journalist carries a double meaning load: on the one hand, the journalist forms the image of the mass media that he represents, on the other hand, the journalist must be recognizable, demonstrating his own style. The structural components of the professional image are characterized: professional (compliance of the image of the specialist with the requirements of the profession, professional standards and attitudes) and personal (individual features of the specialist, his subjective self-presentation in the profession). The main stages of forming a journalist's professional image are highlighted: studying the target audience and its expectations, understanding one's own social role, developing the personal style of a future journalist, forming verbal and non-verbal tools for influencing the audience, realizing professional goals. It is noted that interactive pedagogical technologies